

TÜRKİYE

KRİPTO VARLIK REGÜLASYON VE UYUM

KİTABI 2026

© Nisan 2026

Avukatlar ve sektördeki herkes için,

Kapsamlı Hukuki Analiz | Mevzuat | İçtihat | Uyum Rehberi

SPK - MASAK - BDDK - TÜBİTAK - TCMB

Av. Ahmet Karaca

Kripto Varlık Hukuku & Blockchain Eğitmeni

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	2
KISIM I: GİRİŞ VE GENEL ÇERÇEVE.....	5
1.1 Rehberin Amacı ve Kapsamı	5
1.2 Kripto Varlık Kavramı ve Hukuki Niteliği.....	5
1.2.1 Kripto Varlık Türleri ve Hukuki Sınıflandırma	5
KISIM II: TARİHSEL GELİŞİM — 2013'TEN 2026'YA	7
2.1 Birinci Dönem: İlk Uyarılar ve Tanımsızlık (2013–2017).....	7
2.1.1 BDDK'nın 2013 Tarihli İlk Açıklaması	7
2.1.2 2013–2017 Döneminin Genel Tablosu	7
2.2 İkinci Dönem: Regülasyona Doğru İlk Adımlar (2018–2020).....	7
2.2.1 SPK'nın 2018 Tarihli Açıklaması	7
2.2.2 MASAK'ın Kripto Sektörüne İlgisi (2018–2020)	8
2.2.3 Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın Vergi Tutumu	8
2.3 Üçüncü Dönem: MASAK Yükümlülükleri ve Yasal Zemin (2021).....	8
2.3.1 5549 Sayılı Kanun'da Yapılan Değişiklik — Kripto Varlık Hizmet Sağlayıcılarının Yükümlü Kapsamına Alınması	8
2.3.2 MASAK'ın 2021 Tarihli Yönetmeliği.....	8
2.3.3 FATF Gri Liste Kararı ve Türkiye	8
KISIM III: BDDK — KRİPTO VARLIĞI ÖDEME ARACI YASAĞI	10
3.1 16 Nisan 2021 Tarihli BDDK Yönetmeliği.....	10
3.1.1 Yasaklanan Faaliyetler	10
3.1.2 Yasaklamanın Gerekçeleri	10
3.1.3 Yasağın Kapsamı Dışında Kalan Faaliyetler	10
3.2 BDDK Yasağının Pratik Etkileri.....	10
KISIM IV: 7518 SAYILI KANUN — YASAL ÇERÇEVE KURULUMU.....	12
4.1 Kanun'un Hazırlık Süreci	12
4.2 Kanun'un Ana Hükümleri	12
4.2.1 Kripto Varlık Tanımı (SPK Kanunu Ek Madde 1)	12
4.2.2 Düzenleyici Yetki — SPK	12
4.2.3 Lisanslama Zorunluluğu	12
4.2.4 Müşteri Varlıklarının Korunması	12
4.2.5 Yabancı KVHS'lerin Durumu	12
4.3 Kanun'un Uygulamaya Yönelik Yaptırım Çerçevesi	13
KISIM V: SPK LİSANSLAMA REJİMİ — KAPSAMLI ANALİZ	14
5.1 Temel Mevzuat	14
5.2 Lisans Türleri ve Faaliyetler	14

5.3 CMB Kararı 2025/68 — Sermaye Eşikleri	14
5.4 Lisanslama Başvuru Süreci	14
5.4.1 Ön Koşullar	14
5.4.2 Başvuru Belgeleri	15
5.4.3 Değerlendirme ve Onay Süreci	15
5.5 Süregelen Yükümlülükler ve Uyum Takvimi	15
5.6 Lisans İptali ve Yaptırımlar	16
KISIM VI: MASAK MEVZUATI — KRİPTO VARLIK AML/CFT REJİMİ	17
6.1 MASAK'ın Kripto Alandaki Yasal Dayanağı	17
6.2 Kripto Varlık Hizmet Sağlayıcılarının MASAK'taki Statüsü	17
6.3 MASAK'a Kayıt Zorunluluğu	17
6.3.1 Kayıt Süreci	17
6.3.2 Kayıt Yaptırmayan KVHS'lere Yaptırımlar	17
6.4 Müşteri Kimlik Tespiti (KYC) Yükümlülükleri	17
6.4.1 Standart Müşteri Kimlik Tespiti	18
6.4.2 Gelişmiş Müşteri Kimlik Tespiti (Enhanced Due Diligence — EDD)	18
6.4.3 Basitleştirilmiş Müşteri Kimlik Tespiti	18
6.5 Şüpheli İşlem Bildirimi (ŞİB)	18
6.5.1 Bildirim Yükümlülüğünün Kapsamı	18
6.5.2 Bildirim Süreci ve Gizlilik	19
6.6 İşlem İzleme Zorunluluğu	19
6.6.1 Risk Bazlı İşlem İzleme	19
6.6.2 Blockchain Analiz Zorunluluğu	19
6.7 MASAK'ın Hesap Blokaj Uygulaması	19
6.7.1 Banka Hesabı Blokajlarının Hukuki Dayanağı	19
6.7.2 Blokaj Süreci ve İtiraz	19
6.8 Kripto Borsalarında Çekim Limitleri ve MASAK İlişkisi	20
KISIM VII: KRİPTO VARLIKLARIN VERGİLENDİRİLMESİ	21
7.1 Mevcut Vergi Çerçevesi (2026 Öncesi)	21
7.1.1 Gelir Vergisi Kanunu Kapsamında Kripto Kazançları	21
7.1.2 Kurumlar Vergisi Kapsamında Kripto Kazançları	21
7.2 2025–2026 Döneminin Vergi Tasarısı	21
7.2.1 Tasarının İçeriği	21
7.2.2 Kritik Gelişme: Tasarının Genel Kurul'dan Geri Çekilmesi	21
7.3 Kripto Vergi Uyumunu İçin Pratik Rehber	22
KISIM VIII: KRİPTO VARLIKLARA İLİŞKİN CEZA HUKUKU	23
8.1 Kripto Dolandırıcılığı — TCK Madde 157–158	23
8.1.1 Nitelikli Dolandırıcılık — TCK 158	23
8.2 Yetkisiz Kripto İşlemi — SPK Kanunu Madde 99	23
8.3 Kara Para Aklama — 5549 Sayılı Kanun	23

8.4 Bilişim Suçları — TCK 243–244.....	23
KISIM IX: KRİPTO VARLIK BORSA VE PLATFORM OPERASYONLARINDAKİ TEMEL HUSUSLAR	25
9.1 Yerli Kripto Borsaları.....	25
9.2 Yabancı Borsaların Türkiye'deki Statüsü	25
9.3 P2P (Kişiden Kişiy) Kripto Ticaretinin Hukuki Durumu	25
9.4 Kripto Miras Hukuku	25
KISIM X: ULUSLARARASI REGÜLASYON KARŞILAŞTIRMASI.....	26
10.1 Türkiye ile AB MiCA Regülasyonunun Karşılaştırılması	26
10.2 FATF Standartları ve Türkiye'nin Uyumu	26
10.3 OECD CARF — Kripto Varlık Raporlama Çerçevesi.....	26
KISIM XI: ÖRNEK DAVALAR VE İÇTİHAT	27
11.1 Thodex Davası (2021)	27
11.2 Kripto Yatırım Platformu Davaları	27
11.3 Vergi Özelge Davası (2020–2021).....	27
KISIM XII: PRATİK UYUM REHBERİ.....	28
12.1 Yeni Bir KVHS Kurarken Uyum Adımları.....	28
12.2 Bireysel Yatırımcılar İçin Risk Kontrol Listesi	28
12.3 Kripto Hukuku Süreçlerinde Sık Karşılaşılan Sorunlar	28
KISIM XIII: TÜRK KRİPTO VARLIK MEVZUATININ TAM LİSTESİ.....	30
13.1 Kanunlar.....	30
13.2 Yönetmelikler.....	30
13.3 Kurul Kararları ve Düzenleyici Bildirimler	30
KISIM XIV: SONUÇ VE GELECEĞİN REGÜLASYON HARİTASI.....	32
14.1 Türk Kripto Regülasyonunun Genel Bir Değerlendirmesi	32
14.2 Yakın Vadeli Beklentiler	32
14.3 Yatırımcılar ve Sektör İçin Stratejik Öneriler	32
EKLER — SÖZLÜK VE KISALTMALAR	34
A. Terimler Sözlüğü.....	34
B. Kısaltmalar Listesi	34

KISIM I: GİRİŞ VE GENEL ÇERÇEVE

1.1 Rehberin Amacı ve Kapsamı

Bu rehber, Türkiye'de kripto varlık regülasyonunun 2013 yılındaki ilk resmi açıklamadan bugüne kadar geçirdiği tüm hukuki dönüşümü belgeleyen, akademik ve pratik nitelikte kapsamlı bir başvuru kaynağıdır. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun (BDDK) 2013 tarihli ilk uyarısından, Sermaye Piyasası Kurulu'nun (SPK) kapsamlı lisanslama rejimine ve Maliye Bakanlığı'nın vergi düzenlemelerine kadar tüm yasal çerçeve sistematik biçimde ele alınmıştır.

Rehber; hukukçular, kripto varlık hizmet sağlayıcıları, yatırımcılar, uyum görevlileri ve düzenleyici kurumlara muhatap olan tüm paydaşlar için hazırlanmıştır. Mevzuat metinlerinin yanı sıra uygulamaya yönelik pratik rehberlik, örnek tablo analizleri ve sıkça sorulan sorulara yanıtlar da içermektedir.

1.2 Kripto Varlık Kavramı ve Hukuki Niteliği

Kripto varlık; dağıtık defter teknolojisi (distributed ledger technology – DLT) veya benzer bir teknoloji kullanılarak elektronik ortamda oluşturulup saklanabilen, dijital olarak transfer edilebilen ve değer ya da hak ifade eden gayri maddi varlıkları ifade eder. 7518 sayılı Kanun ile 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'na eklenen Ek Madde 1'de 'kripto varlık' tanımı şu şekilde yapılmıştır: 'Dağıtık defter teknolojisi veya benzer bir teknoloji kullanılarak sanal olarak oluşturulup dijital ağlar üzerinden dağıtımını yapılan, ancak itibari para, kaydi para, elektronik para, ödeme aracı, menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracı olarak nitelendirilmeyen gayri maddi varlıklardır.'

Bu tanım son derece önemlidir; zira kripto varlıkları hem diğer finansal araçlardan ayırmakta hem de münhasır bir hukuki statü oluşturmaktadır. Tanımın 'negatif' niteliği — yani kripto varlığın ne 'olmadığını' belirtmesi — küresel regülasyon pratiğindeki genel eğilimle uyum sağlamada, ancak özellikle tokenize menkul kıymetler ve stablecoin sınıflandırması açısından yoruma açık alanlar bırakmaktadır.

1.2.1 Kripto Varlık Türleri ve Hukuki Sınıflandırma

Türk hukuku açısından kripto varlıklar pratikte şu başlıklar altında değerlendirilebilir:

- Ödeme/Utility Token'lar: Bir platforma erişim veya hizmet kullanımı sağlayan token'lar
- Menkul Kıymet Token'ları (Security Tokens): Kar payı, oy hakkı veya benzer haklar içeren ve SPK mevzuatı kapsamına girebilecek token'lar
- Stablecoin'ler: Fiyat istikrarı hedefleyen, itibari paraya veya sepete endeksli kripto varlıklar
- DeFi Token'ları: Merkezi olmayan finans protokollerinde kullanılan yönetim veya likidite token'ları
- NFT'ler (Non-Fungible Token): Sanat eseri, koleksiyon veya diğer benzersiz dijital varlıkları temsil eden token'lar

Kripto Varlık Türü	Temel Özellik	Türk Hukuku Sınıfı	Düzenleyici
Bitcoin / Altcoin	Ödeme/Değer saklama	Kripto varlık (SPK)	SPK / MASAK
Stablecoin (USDT vb.)	Sabit değer, ödeme	Kripto varlık / Döviz?	SPK / TCMB?
Security Token	Yatırım hakkı	Menkul kıymet	SPK
NFT	Benzersiz dijital varlık	Belirsiz / Sanat eseri?	Düzenleme yok
DeFi Token	Yönetişim / likidite	Kripto varlık	SPK (dolaylı)

KISIM II: TARİHSEL GELİŞİM — 2013'TEN 2026'YA

2.1 Birinci Dönem: İlk Uyarılar ve Tanımsızlık (2013–2017)

2.1.1 BDDK'nın 2013 Tarihli İlk Açıklaması

Türkiye'de kripto varlıklara yönelik ilk resmi düzenleyici tutum, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun 25 Kasım 2013 tarihli kamuoyu duyurusudur. Bitcoin'in o dönemde küresel ölçekte hızla yayılması üzerine yayımlanan bu açıklama, Türk düzenleyici tarihindeki ilk kripto uyarısı niteliğini taşımaktadır.

BDDK'nın söz konusu açıklamasında vurgulanan temel noktalar şöyle sıralanabilir: (i) Bitcoin'in herhangi bir resmi otorite tarafından basılmadığı ya da garanti edilmediği, (ii) değerinin yalnızca kullanıcılar arasındaki anlaşmaya dayandığı, (iii) anonimlik özelliği nedeniyle kara para aklama ve terörün finansmanı riskine kapı araladığı, (iv) teknik arıza, kötü amaçlı yazılım ve hacker saldırılarına karşı kırılgan olduğu ve (v) 5411 sayılı Bankacılık Kanunu ile 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri Kanunu kapsamında düzenlenmediği.

Bu açıklama, Bitcoin'i yasaklamaya yönelik bir düzenleme olmayıp uyarı niteliğinde bir bilgilendirmeydi. Ancak piyasada ciddi belirsizlik yarattı; zira hem kullanıcılar hem de o dönemde faaliyet gösteren borsa platformları bu açıklamayı yanlış yorumlayarak Bitcoin'in Türkiye'de fiilen yasadışı sayılıp sayılmadığını sorgulamaya başladı.

2.1.2 2013–2017 Döneminin Genel Tablosu

Bu dönemde Türk kripto ekosistemi, yasal çerçeveden yoksun bir ortamda büyümesini sürdürdü. BtcTurk (2013), Koinim (2015) ve Paribu (2017) gibi yerli borsalar bu dönemde kuruldu. Herhangi bir lisanslama ya da denetim yükümlülüğü olmaksızın faaliyet gösteren bu platformlar, uyumluluk açısından tamamen boşlukta kaldı.

Dönemin kritik gelişmeleri kronolojik sırasıyla şöyledir:

- Kasım 2013: BDDK'nın ilk Bitcoin uyarısı
- 2014: Mt. Gox çöküşünün Türkiye'deki yansımaları ve ilk yerel dolandırıcılık davaları
- 2015: Türkiye'de ilk kripto ATM'lerinin kurulması
- 2016: Yatırım amaçlı Bitcoin kullanımının yaygınlaşması; vergi yükümlülüğü tartışmaları
- 2017: ICO (Initial Coin Offering) patlaması ve Türk yatırımcıların bu sürece dahil olması

2.2 İkinci Dönem: Regülasyona Doğru İlk Adımlar (2018–2020)

2.2.1 SPK'nın 2018 Tarihli Açıklaması

Sermaye Piyasası Kurulu, Şubat 2018'de kamuoyuna yaptığı açıklamada kripto varlıkların Türkiye'de menkul kıymet sayılıp sayılmadığı sorusuna net yanıt verdi. SPK, kripto varlıkların — hukuki çerçeve değişmedikçe— mevcut mevzuat kapsamında menkul kıymet olarak değerlendirilemeyeceğini açıkladı. Bu açıklama, SPK'nın konu üzerindeki münhasır yetki iddiasından ziyade bir 'izleme' pozisyonu aldığı şeklinde yorumlandı.

2.2.2 MASAK'ın Kripto Sektörüne İlgisi (2018–2020)

Mali Suçları Araştırma Kurulu (MASAK), 2018–2019 döneminde kripto borsaları üzerindeki denetim odağını artırdı. 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde bazı banka hesabı blokajları yaşandı; ancak kripto borsalarını doğrudan kapsayan bir yükümlü statüsü henüz belirlenmemiştir.

2.2.3 Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın Vergi Tutumu

2019–2020 döneminde vergi idaresi (GİB), kripto varlık kazançlarının vergilendirilmesine ilişkin çeşitli özalgeler verdi. Bu özalgelerde kripto varlıkların 'diğer kazanç ve irat' kapsamında Gelir Vergisi Kanunu'nun mükerrer 80. maddesi uyarınca vergilendirilebileceği yönünde genel bir eğilim ortaya çıktı. Ancak kapsamlı ve sistematik bir vergi düzenlemesi yapılmadığından uygulama tutarsız kaldı.

2.3 Üçüncü Dönem: MASAK Yükümlülükleri ve Yasal Zemin (2021)

2.3.1 5549 Sayılı Kanun'da Yapılan Değişiklik — Kripto Varlık Hizmet Sağlayıcılarının Yükümlü Kapsamına Alınması

2021 yılı, Türkiye kripto regülasyon tarihi açısından bir kırılma noktasıdır. 7262 sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun, 31 Aralık 2020 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Bu Kanun ile 5549 sayılı Kanun'da yapılan değişikliklerle kripto varlık hizmet sağlayıcıları (KVHS) ilk kez yükümlü kapsamına alındı.

7262 sayılı Kanun ile getirilen temel değişiklikler şunlardır:

- Kripto varlık hizmet sağlayıcıları, MASAK'ın yükümlü olarak tanımladığı finansal kuruluşlar listesine eklendi
- KVHS'lerin müşteri kimlik tespiti (KYC) yapma yükümlülüğü getirildi
- Şüpheli işlem bildirim zorunluluğu KVHS'lere de uygulanmaya başlandı
- Sürekli iş ilişkisi kapsamında gerçek faydalanan bildirim yükümlülüğü doğdu
- Risk bazlı yaklaşım çerçevesinde müşteri ve işlem bazlı izleme zorunlu hale geldi

2.3.2 MASAK'ın 2021 Tarihli Yönetmeliği

MASAK, 1 Mayıs 2021 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 'Kripto Varlık Hizmet Sağlayıcılarının Kara Para Aklamayı ve Terörizmin Finansmanını Önleme Yükümlülüklerine Dair Yönetmelik' ile KVHS'lerin uyum çerçevesini belirledi. Bu Yönetmelik, 6 ay içinde (Kasım 2021) MASAK'a kayıt yükümlülüğü getirdi.

2.3.3 FATF Gri Liste Kararı ve Türkiye

Haziran 2021'de Mali Eylem Görev Gücü (FATF/GAFI), Türkiye'yi 'Artırılmış İzleme' listesine (gri liste) aldı. Bu kararın doğrudan tetikleyicileri arasında kripto varlık düzenlemesinin yetersizliği de yer aldı. Bu gelişme, Türkiye'yi kapsamlı bir AML/CFT reform sürecine itti ve 2021–2024 dönemindeki yoğun düzenleyici faaliyetin arka planını oluşturdu.

Yıl	Düzenleyici/Kurum	Temel Gelişme
2013	BDDK	İlk resmi Bitcoin uyarısı — değer güvencesi ve hukuki statü belirsizliği
2018	SPK	Kripto varlıkların menkul kıymet sayılmadığına dair ilk SPK açıklaması
2020	BDDK	Kripto varlıkların ödeme aracı olarak kullanımını yasaklayan Yönetmelik (16 Nisan 2021'de yürürlük)
Oca. 2021	MASAK / TBMM	7262 sayılı Kanun — KVHS'ler yükümlü kapsamına alındı
May. 2021	MASAK	KVHS'lere yönelik AML/CFT Yönetmeliği yayımlandı
Haz. 2021	FATF	Türkiye gri listeye alındı; kripto regülasyon baskısı arttı
2022	TBMM / Hükümet	Kapsamlı kripto yasa tasarısı çalışmaları; 7518 sayılı Kanun hazırlığı
Tem. 2023	TBMM	7518 sayılı Kanun — SPK Kanunu'na Ek Madde 1 eklenerek kripto varlık tanımı yapıldı
Kas. 2023	FATF	Türkiye gri listeden çıkarıldı
2024	SPK	Kripto Varlık Hizmet Sağlayıcıları Hakkında Tebliğ ve lisanslama süreci başladı
2025	SPK	CMB Kararı 2025/68 — asgari sermaye eşikleri yeniden belirlendi (250M TL / 630M TL)
Mar. 2026	TBMM	Kripto vergi tasarısı Meclis Komisyonu'ndan geçti; kripto maddeleri 27 Mart'ta Genel Kurul gündeminden çekildi

KISIM III: BDDK — KRİPTO VARLIĞI ÖDEME ARACI YASAĞI

3.1 16 Nisan 2021 Tarihli BDDK Yönetmeliği

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, 16 Nisan 2021 tarihli Resmî Gazete'de 'Ödemelerde Kripto Varlıkların Kullanılmamasına Dair Yönetmelik'i yayımladı. Bu Yönetmelik, doğrudan bir yasak hükmü içermesi bakımından önceki uyarı niteliğindeki açıklamalardan esaslı biçimde ayrılmaktadır.

3.1.1 Yasaklanan Faaliyetler

Yönetmeliğin 3. maddesi uyarınca yasaklanan faaliyetler şunlardır:

- Mal ve hizmet alım satımında kripto varlıkların doğrudan ödeme aracı olarak kullanılması
- Kripto varlıkların ödeme aracı olarak piyasaya sürülmesi ya da ihraç edilmesi
- Ödeme aracı olarak kripto varlık işlemi gerçekleştirme amacıyla hizmet sunulması
- Ödeme ve elektronik para kuruluşlarının kripto varlık alım satım, saklama, transfer ve ihraç hizmetlerine aracılık etmesi veya bu işlemler için platform sağlaması

3.1.2 Yasaklamanın Gerekçeleri

BDDK, yasağa ilişkin resmi gerekçesinde şu noktaları öne çıkardı: (i) kripto varlıkların yeterli denetim ve gözetim mekanizmalarına sahip olmaması, (ii) piyasa değerinin aşırı dalgalanması nedeniyle güvenilir bir ödeme aracı niteliği taşıyamaması, (iii) anonim transferlerin kara para aklamasına ve diğer mali suçlara zemin hazırlaması ve (iv) itibari para sistemini ve finansal istikrarı tehdit eden bir potansiyel barındırması.

3.1.3 Yasağın Kapsamı Dışında Kalan Faaliyetler

Önemle vurgulanmalıdır ki BDDK Yönetmeliği yalnızca kripto varlıkların ödeme aracı olarak kullanımını yasaklamıştır. Aşağıdaki faaliyetler bu Yönetmelik kapsamı dışındadır:

- Kripto varlık alım satım borsalarının işletilmesi
- Kripto varlıkların yatırım ve spekülasyon amacıyla elde tutulması
- Kripto varlıkların belirli portföy veya servet yönetimi stratejileri kapsamında değerlendirilmesi
- Kripto varlıklara ilişkin hukuki, vergisel veya teknik danışmanlık hizmetleri

3.2 BDDK Yasağının Pratik Etkileri

Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinin ardından bazı yerli ve uluslararası kripto ödeme girişimleri Türkiye pazarından çekildi ya da faaliyetlerini yeniden yapılandırdı. Bunun yanı sıra e-ticaret platformlarının kripto ödeme kabul seçeneklerini kaldırdığı görüldü. Bununla birlikte Yönetmelik; kripto varlık işlem hacmini doğrudan etkilemedi ve borsaların işlemleri SPK lisanslama rejimine tabi tutulana kadar önemli ölçüde sürdü.

KISIM IV: 7518 SAYILI KANUN — YASAL ÇERÇEVE KURULUMU

4.1 Kanun'un Hazırlık Süreci

2022–2023 döneminde TBMM'ye sunulan çeşitli kanun tasarısı çalışmaları, nihayetinde 2 Temmuz 2023 tarihinde yürürlüğe giren 7518 sayılı 'Sermaye Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'da birleşti. Bu Kanun, Türkiye'nin kripto varlık alanındaki ilk kapsamlı yasal düzenlemesini oluşturmaktadır.

4.2 Kanun'un Ana Hükümleri

4.2.1 Kripto Varlık Tanımı (SPK Kanunu Ek Madde 1)

Daha önce anıldığı üzere Kanun, kripto varlığı 'dağıtık defter teknolojisi veya benzer bir teknoloji kullanılarak sanal olarak oluşturulup dijital ağlar üzerinden dağıtımı yapılan, ancak itibari para, kaydi para, elektronik para, ödeme aracı, menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracı olarak nitelendirilmeyen gayri maddi varlıklar' olarak tanımlamıştır.

4.2.2 Düzenleyici Yetki — SPK

7518 sayılı Kanun, kripto varlık piyasasının birincil düzenleme ve denetim yetkisini Sermaye Piyasası Kurulu'na vermiştir. Bu tercih, dünya genelindeki düzenleyici yaklaşımlar bakımından önemli bir tercih kırılmasına işaret eder: BDDK ya da TCMB merkezli bir yapı yerine sermaye piyasası regülatörünün ön plana çıkarılması, kripto varlıkların uzun vadede menkul kıymet benzeri ürünlere doğru evrileceği beklentisini yansıtmaktadır.

4.2.3 Lisanslama Zorunluluğu

Kanun uyarınca kripto varlık alım satım, saklama ve transfer hizmetleri ile kripto varlıkların ihracına aracılık faaliyetleri, SPK tarafından verilecek lisans olmaksızın yürütülemez. Lisanssız faaliyet gösterilmesi; 6362 sayılı Kanun'un 99. maddesi kapsamında 2 ila 5 yıl hapis cezası ve idari para cezasına yol açar.

4.2.4 Müşteri Varlıklarının Korunması

Kanun, müşteri varlıklarının ayrı tutulması (segregation) ve güvence altına alınması ilkesini benimsemiştir. KVHS'lerin müşteri kripto varlıklarını kendi mülkiyetlerindeki varlıklardan ayrı tutmaları ve bu varlıklara kanuni teminat, haciz veya ihtiyati tedbir uygulanamaması esası getirilmiştir.

4.2.5 Yabancı KVHS'lerin Durumu

Türkiye'de yerleşik kullanıcılara hizmet veren yabancı kripto varlık hizmet sağlayıcılarının da SPK lisansı alması ya da Türkiye'de yerleşik bir temsilci ataması zorunluluğu getirilmiştir. Binance, Kraken ve Coinbase gibi uluslararası borsaların bu gereklilik kapsamında lisanslama sürecini başlattıkları ya da yerleşim planları üzerinde çalıştıkları bilinmektedir.

4.3 Kanun'un Uygulamaya Yönelik Yaptırım Çerçevesi

İhlal Türü	Hukuki Dayanak	Yaptırım
Lisanssız kripto varlık hizmeti sunma	SPK Kanunu m. 99	2-5 yıl hapis + idari para cezası
Müşteri varlıklarının karıştırılması	SPK Kanunu Ek m. 1	Lisans iptali + hapis cezası
Yanıltıcı pazarlama ve reklam	SPK Kanunu m. 103	İdari para cezası
KYC/AML yükümlülüklerini yerine getirmeme	5549 sayılı Kanun m. 13	İdari para cezası + lisans askıya alma
Şüpheli işlem bildirimini yapmama	5549 sayılı Kanun m. 13	İdari para cezası

KISIM V: SPK LİSANSLAMA REJİMİ — KAPSAMLI ANALİZ

5.1 Temel Mevzuat

SPK'nın kripto varlık alanındaki birincil ikincil mevzuatı, aşağıdaki düzenleyici belgeler üzerine kuruludur:

- Kripto Varlık Hizmet Sağlayıcıları Hakkında Tebliğ (Seri III-82.1) — Ekim 2024
- CMB Kararı 2025/68 — Sermaye eşiklerini güncelleyen karar
- SPK'nın Kurul İlkeleri ve Rehberleri
- Saklama Tebliği (Seri III-82.2) — Saklama hizmetlerine özel düzenleme

5.2 Lisans Türleri ve Faaliyetler

SPK düzenlemesi kapsamında ayrı lisans gerektiren faaliyet kategorileri şöyle özetlenebilir:

No	Faaliyet Türü	Tanım	Asgari Sermaye
1	Kripto Varlık Alım Satım Platformu	Kullanıcıların kendi aralarında kripto varlık alıp satmasına aracılık	250.000.000 TL (CMB 2025/68)
2	Kripto Varlık Saklama Hizmeti	Kullanıcı kripto varlıklarının güvenli muhafazası	630.000.000 TL (CMB 2025/68)
3	İlk Halka Arz / İhraç Platformu	Yeni kripto varlık ihracına aracılık	Belirleniyor
4	Kripto Varlık Transfer Hizmeti	Kripto varlık transferine aracılık	SPK tebliğine göre

5.3 CMB Kararı 2025/68 — Sermaye Eşikleri

Sermaye Piyasası Kurulu'nun 2025/68 sayılı Kurul Kararı, kripto varlık hizmet sağlayıcıları için uygulanacak asgari sermaye eşiklerini kesin olarak belirlemiştir. Bu karar, sektördeki en kritik düzenleyici gelişmelerden birini oluşturmaktadır.

CMB Kararı 2025/68 — Asgari Sermaye Eşikleri (Yetkili Kaynak)

Kripto Varlık Alım Satım Platformu (Borsa): 250.000.000 TL

Kripto Varlık Saklama Hizmeti Sağlayıcısı (Saklayıcı): 630.000.000 TL

Her iki faaliyeti aynı anda yürütmek isteyen kuruluşlar: İki eşiği de karşılamak zorundadır

Bu eşikler, başvuru anında ödenmiş sermaye olarak karşılanmalıdır

Mevcut işletmeciler için geçiş süresi: SPK'nın belirlediği tarih

5.4 Lisanslama Başvuru Süreci

5.4.1 Ön Koşullar

SPK'ya lisans başvurusunda bulunabilmek için KVHS'lerin aşağıdaki ön koşulları sağlaması gerekmektedir:

1. Türkiye'de anonim şirket (A.Ş.) statüsünde kurulmuş olmak
2. Belirlenen asgari ödenmiş sermaye eşliğini nakit olarak sağlamak
3. MASAK nezdinde kayıt yükümlülüğünü yerine getirmiş olmak
4. Yönetim kurulu üyelerinin SPK'nın belirlediği nitelikleri taşıması
5. Teknik altyapı ve güvenlik gerekliliklerini yerine getirmiş olmak
6. İç kontrol ve uyum sistemleri kurmuş olmak

5.4.2 Başvuru Belgeleri

Lisans başvurusu için SPK'ya sunulması gereken başlıca belgeler:

- Şirket esas sözleşmesi ve Ticaret Sicili kayıt belgeleri
- Yönetim kurulu üyelerine ilişkin biyografi, sabıka kaydı ve özgeçmişler
- Öz sermaye ve sermaye yapısına ilişkin bağımsız denetçi raporu
- Teknoloji ve güvenlik altyapısı teknik belgesi
- Müşteri varlıklarının nasıl korunacağını açıklayan saklama planı
- AML/CFT politika ve prosedür belgesi
- İş planı ve finansal projeksiyon (en az 3 yıllık)
- Büyük pay sahiplerine (yüzde 10 ve üzeri) ilişkin kimlik ve kaynak beyanı

5.4.3 Değerlendirme ve Onay Süreci

SPK, lisans başvurusunu en fazla 90 iş günü içinde sonuçlandırmakla yükümlüdür. Başvurunun eksik ya da yetersiz bulunması halinde SPK, ek bilgi ve belge talep edebilir; bu durumda süre başvurunun tamamlanmasıyla yeniden işlemeye başlar.

5.5 Süregelen Yükümlülükler ve Uyum Takvimi

Lisans alan KVHS'lerin sürekli yükümlülükleri şu başlıklar altında özetlenebilir:

Yükümlülük Kategorisi	İçerik	Dönem/Süre
Periyodik Raporlama	SPK'ya işlem hacimleri, kullanıcı sayısı ve teknik altyapı raporları	Aylık / Çeyreklik
Bağımsız Denetim	Yıllık bağımsız denetim raporu (mali tablolar + uyum)	Yıllık
Müşteri Varlık Doğrulama	Müşteri varlıklarının ayrı tutulduğuna dair periyodik raporlar	Aylık
Teknik Güvenlik Testi	Siber güvenlik sızma testi ve güvenlik denetimi	Yıllık
AML/CFT Uyum Raporu	MASAK'a şüpheli işlem bildirimleri ve uyum durumu	Anlık + Yıllık

Sermaye Yeterliliği

Asgari sermaye eşiğinin sürdürüldüğünün ispatı

Sürekli

5.6 Lisans İptali ve Yaptırımlar

SPK, aşağıdaki hallerde KVHS'nin lisansını geçici olarak askıya alabilir veya kalıcı olarak iptal edebilir:

- Asgari sermaye eşiğinin karşılanamaz hale gelmesi
- Müşteri varlıklarının KVHS'nin borçları nedeniyle tehlikeye girmesi
- Yönetim kurulunda veya ortaklık yapısında SPK onayı alınmaksızın gerçekleştirilen değişiklikler
- Raporlama yükümlülüklerinin tekrarlanan biçimde ihlal edilmesi
- MASAK'ın AML/CFT ihlali tespiti halinde MASAK'ın SPK'ya bildirim
- Müşterilere karşı sahte ya da yanıltıcı beyanda bulunulması

KISIM VI: MASAK MEVZUATI — KRİPTO VARLIK AML/CFT REJİMİ

6.1 MASAK'ın Kripto Alandaki Yasal Dayanağı

Mali Suçları Araştırma Kurulu (MASAK), Maliye ve Hazine Bakanlığı'na bağlı, Türkiye'nin kara para aklama ve terörün finansmanının önlenmesi konusundaki temel otorite kuruluşudur. MASAK'ın kripto varlık alanındaki yetki çerçevesi başta şu kanunlara dayanmaktadır:

- 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun
- 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun
- 7262 sayılı Kanun (KVHS'leri yükümlü kapsamına alan değişiklik)
- Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmelik
- MASAK Genel Tebliği

6.2 Kripto Varlık Hizmet Sağlayıcılarının MASAK'taki Statüsü

7262 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesiyle birlikte kripto varlık hizmet sağlayıcıları, 5549 sayılı Kanun'un 2. maddesi kapsamında 'yükümlü' statüsü kazanmıştır. Bu statü; KVHS'lere kara para aklamanın önlenmesine yönelik kapsamlı yükümlülükler yüklemekte ve bu yükümlülüklerin yerine getirilmemesi halinde ağır idari yaptırımlar öngörmektedir.

6.3 MASAK'a Kayıt Zorunluluğu

6.3.1 Kayıt Süreci

MASAK'a kayıt yaptırma zorunluluğu, 7262 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 aylık geçiş süresi tanınarak uygulamaya konulmuştur. Kayıt başvurusu, MASAK'ın e-Devlet altyapısı üzerinden gerçekleştirilmekte ve aşağıdaki belgelerin ibrazını gerektirmektedir:

- Şirkete ilişkin Ticaret Sicili belgeleri ve esas sözleşme
- Gerçek faydalananlara (ultimate beneficial owner) ilişkin beyan formu
- Yönetim kurulu üyelerinin kimlik bilgileri
- İş adresi ve iletişim bilgileri
- AML/CFT politika ve prosedür belgelerinin özeti

6.3.2 Kayıt Yaptırmayan KVHS'lere Yaptırımlar

MASAK'a kayıt olmaksızın faaliyet gösteren KVHS'ler; idari para cezasına ek olarak faaliyetlerinin durdurulması yaptırımıyla karşılaşabilmektedir. Öte yandan MASAK'ın kayıtsız platformlara yönelik banka hesabı blokajı uygulaması, yerleşik bir uygulama pratiği haline gelmiştir.

6.4 Müşteri Kimlik Tespiti (KYC) Yükümlülükleri

6.4.1 Standart Müşteri Kimlik Tespiti

KVHS'ler, iş ilişkisi tesis etmeden önce tüm müşterilere ilişkin aşağıdaki bilgileri temin etmek ve doğrulamakla yükümlüdür:

Bilgi Kategorisi	Gerçek Kişiler İçin	Tüzel Kişiler İçin
Kimlik Bilgileri	Ad-soyad, TC kimlik no, doğum tarihi/yeri	Ticaret unvanı, vergi kimlik numarası, sicil no
Adres Bilgileri	İkamet adresi	Kayıtlı işyeri adresi
İletişim	Telefon, e-posta	Yönetici iletişim bilgileri
Gerçek Faydalanan	N/A (müşteri gerçek kişiye)	Yüzde 25 ve üzeri paya sahip nihai gerçek faydalanan
İş İlişkisinin Amacı	Hesap açılış amacı	Kurumsal işlem amacı beyanı

6.4.2 Gelişmiş Müşteri Kimlik Tespiti (Enhanced Due Diligence — EDD)

Aşağıdaki koşulların varlığı halinde KVHS'lerin gelişmiş müşteri kimlik tespiti yapması zorunludur:

- Siyasi nüfuz sahibi kişiler (PEP — Politically Exposed Person) ve bunların birinci derece yakınları
- Yüksek riskli ülke veya bölge olarak tanımlanan yargı alanlarından gelen müşteriler
- İşlem hacmi aniden yükselen ya da atipik işlem kalıpları sergileyen hesaplar
- Kuzey Kore, İran ve benzeri FATF kara listesindeki yargı alanlarıyla bağlantılı işlemler
- Offshore kuruluşlar, güven varlıkları ve karmaşık mülkiyet yapıları

6.4.3 Basitleştirilmiş Müşteri Kimlik Tespiti

Risk bazlı yaklaşım çerçevesinde, düşük riskli olarak sınıflandırılan müşteri ve işlemlerde MASAK Yönetmeliği kapsamında basitleştirilmiş kimlik tespiti uygulanabilmektedir. Bu durum çoğunlukla küçük işlem hacimleri ve belirli kurumsal müşteri profilleri için geçerlidir.

6.5 Şüpheli İşlem Bildirimi (ŞİB)

6.5.1 Bildirim Yükümlülüğünün Kapsamı

KVHS'ler; gerçekleştirilen ya da gerçekleştirilmek istenen ve kara para aklama ya da terörizmin finansmanı şüphesi taşıyan işlemleri derhal MASAK'a bildirmek zorundadır. Bildirim yükümlülüğünü doğuran başlıca durumlar şöyle sıralanabilir:

- Müşterinin işlemin amacına ilişkin yanıltıcı beyanda bulunmaya çalışması veya çelişkili açıklamalar yapması
- İşlemin müşterinin bilinen ekonomik profili veya gelir düzeyiyle örtüşmemesi
- Yaptırım listesinde yer alan kişi ya da kuruluşlarla gerçekleştirilen işlemler
- Karma işlem yöntemlerine (işlemleri parçalama, hızlı borsalar arası transfer, mixer kullanımı) başvurulması

- Siyasi açıdan hassas dönemlerde ya da anlamlı kamu etkinlikleri çevresinde beliren yüksek hacimli transferler

6.5.2 Bildirim Süreci ve Gizlilik

ŞİB'ler MASAK'ın çevrimiçi bildiri sistemi üzerinden iletilmektedir. Yükümlüler, bildirim yaptıklarını müşteriye açıklamakla kalmayıp müşteriye bu konuda uyardıktan da kesinlikle kaçınmak zorundadır. Bildirimi yapan kişiler, iyi niyetle gerçekleştirdikleri bildirim nedeniyle herhangi bir hukuki sorumlulukla karşılaşmaz.

6.6 İşlem İzleme Zorunluluğu

6.6.1 Risk Bazlı İşlem İzleme

KVHS'ler, süregelen müşteri işlemlerini izlemek amacıyla uyarı mekanizmaları ve senaryolarını içeren işlem izleme sistemleri kurmak zorundadır. Risk kategorisi ile izleme yoğunluğu arasındaki ilişki aşağıdaki tabloda özetlenmektedir:

Risk Seviyesi	Müşteri Profili	İzleme Sıklığı	KYC Güncelleme
Düşük	Perakende müşteri, düşük hacim	Aylık otomatik tarama	2 yılda bir
Orta	Orta hacimli tüccar, işletme	Haftalık izleme + aylık inceleme	Yılda bir
Yüksek	PEP, yüksek hacim, karma ülkeler	Günlük izleme + anlık uyarı	6 ayda bir

6.6.2 Blockchain Analiz Zorunluluğu

MASAK ve SPK'nın ortak beklentisi; KVHS'lerin Chainalysis, Elliptic veya TRM Labs gibi onaylı blockchain analiz araçlarını kullanarak işlemlerin kaynağını ve varış noktasını izlemeleridir. Karıştırma protokollerinden (mixer/tumbler) ya da gizlilik odaklı kripto varlıklardan (Monero vb.) kaynaklanan transferler otomatik olarak yüksek riskli kategorisine alınmalıdır.

6.7 MASAK'ın Hesap Blokaj Uygulaması

6.7.1 Banka Hesabı Blokajlarının Hukuki Dayanağı

Uygulamada en sık karşılaşılan MASAK müdahalesi, banka hesabı blokajıdır. 5549 sayılı Kanun'un 19. maddesi, MASAK'a şüpheli işlemlere konu hesapların belirli süre için bloke edilmesi yetkisini tanımaktadır. MASAK bu yetkiyi bilgi talebi gelmeksizin resen kullanabilmektedir.

6.7.2 Blokaj Süreci ve İtiraz

MASAK blokaj kararlarına karşı idare mahkemesinde itiraz yolu açıktır. Uygulamada blokaj kararları çoğunlukla çok kısa süre içinde (bazen aynı gün) herhangi bir bildirim yapılmaksızın tesis edilmektedir. Bu durum; itiraz sürecinin başlatılmasını güçleştirmekte ve itiraz dilekçelerinin ivedilikle hazırlanmasını zorunlu kılmaktadır.

MASAK Blokajına İtiraz — Pratik Rehber

1. Blokaj tebliğinden itibaren 60 gün içinde idare mahkemesinde iptal davası açılması
2. Aynı anda yürütmeyi durdurma (YD) talebinde bulunulması — acil hallerde ayrı YD dilekçesi
3. İtiraz dilekçesinde: blokajın hukuki dayanağının açıkça belirtilmesi, orantılılık ilkesine aykırılığın öne sürülmesi, blokajın olası zararlı sonuçlarının belgelenmesi
4. MASAK nezdinde idari başvuru (zorunlu değil, ama zaman kazandırabilir)
5. Blokajın suç şüphesiyle değil teknik/idari uyumsuzlukla bağlantılı olduğu durumlarda kısa sürede çözüm mümkün

6.8 Kripto Borsalarında Çekim Limitleri ve MASAK İlişkisi

Piyasada zaman zaman belirli kripto borsalarının TL çekim limitleri uyguladığı görülmektedir. Bu limitler; MASAK'ın risk tabanlı yükümlülük çerçevesi, bankaların iç risk politikaları ve SPK lisanslama sürecindeki uyum gereklilikleriyle doğrudan bağlantılıdır. Çekim sınırlı tutulduğu durumlarda kullanıcılar şu adımları izlemelidir:

- Borsa müşteri hizmetleriyle iletişime geçerek limitin gerekçesini talep etmek
- KYC belgelerinin eksiksiz ve güncel olduğunu doğrulamak
- Gerekirse SPK'ya ya da MASAK'a bireysel başvuru yapmak
- Limitin hukuki dayanağı yoksa Tüketici Hakem Heyeti veya mahkeme yoluna gitmek

KISIM VII: KRİPTO VARLIKLARIN VERGİLENDİRİLMESİ

7.1 Mevcut Vergi Çerçevesi (2026 Öncesi)

Türkiye'de kripto varlıklara özgü kapsamlı vergi mevzuatı henüz yürürlüğe girmemiştir (Mart 2026 itibarıyla). Yine de GİB özelgeleri ve genel vergi hukuku ilkeleri çerçevesinde kripto varlık kazançlarının nasıl vergilendirileceğine dair belirli bir çerçeve oluşmuştur.

7.1.1 Gelir Vergisi Kanunu Kapsamında Kripto Kazançları

Gerçek kişilerin kripto varlıklardan elde ettiği kazançlar, Gelir Vergisi Kanunu'nun mükerrer 80. maddesi kapsamında 'değer artışı kazancı' olarak değerlendirilmektedir. Bu kapsamda:

- Yıllık beyan sınırının aşılması halinde beyanname verilmesi zorunludur
- Yıllık kazancın 87.000 TL'yi (2024 yılı için) aşması halinde vergi ödenmesi gerekmektedir
- Vergi matrahı, elde etme maliyetiyle satış bedeli arasındaki farka göre hesaplanmaktadır
- Türkiye, FIFO (ilk giren ilk çıkar) maliyet metodunun esas alınmasını öngörmektedir

7.1.2 Kurumlar Vergisi Kapsamında Kripto Kazançları

Kurumsal yatırımcılar ve kripto borsaları için elde edilen kazançlar, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'na göre yüzde 25 oranında kurumlar vergisine tabidir. Gider indirimi imkânları ve zarar mahsubu hükümlerinin uygulanabilirliği konusu özelge bazında değerlendirilmelidir.

7.2 2025–2026 Döneminin Vergi Tasarısı

7.2.1 Tasarının İçeriği

Türkiye Büyük Millet Meclisi Komisyonu, Mart 2026'da kripto varlıklara özgü özel bir vergi düzenlemesini kapsayan tasarımı kabul etti. Tasarının temel vergisel unsurları şöyle özetlenebilir:

Vergi Unsuru	Tasarıda Öngörülen Oran	Uygulama Esası
İşlem Vergisi	Yüzde 0,03 (binde 3)	Her alım-satım işleminden borsa tarafından kesilir
Stopaj Vergisi	Yüzde 10	SPK lisanslı platformlarda kazançlardan kesilir
Maliyet Metodu	FIFO (ilk giren ilk çıkar)	Kanunla belirlendi; bireysel tercih yok
CARF Raporlaması	Zorunlu	Kripto Varlık Raporlama Çerçevesi (OECD) uyumu

7.2.2 Kritik Gelişme: Tasarının Genel Kurul'dan Geri Çekilmesi

27 Mart 2026 — Vergi Tasarısının Geri Çekilmesi

Kripto varlıklara ilişkin vergi maddeleri, Meclis Komisyonu'ndan geçtikten sonra 27 Mart 2026 tarihinde Genel Kurul gündeminden çekilerek 'daha fazla değerlendirme' için ertelendi. Bu karar; sektör temsilcilerinin baskısı, teknik itirazlar ve uygulama altyapısına ilişkin endişeler nedeniyle alındığı değerlendirilmektedir. Tasarının güncellenmiş bir versiyonunun 2026 yılı içinde yeniden gündeme gelmesi beklenmektedir.

7.3 Kripto Vergi Uyumu İçin Pratik Rehber

Hali hazırda vergi yükümlülükleri bulunan bireysel yatırımcılar ve kurumlar için aşağıdaki pratik adımlar önerilmektedir:

12. Tüm işlemlerin kayıtlarını tarih, adet, alış fiyatı ve satış fiyatı dahil tutmak
13. Kullanılan borsa ve cüzdanların işlem geçmişlerini periyodik olarak dışa aktararak saklamak
14. Her takvim yılı için FIFO metoduna göre net kazancı hesaplamak
15. Yasal sınırı aşan kazançlar için yıllık gelir vergisi beyannamesi vermek
16. Muhasebe ve denetim firmalarıyla düzenli koordinasyon sağlamak
17. CARF kapsamında otomatik bilgi değişiminin başlaması halinde uluslararası uyumu sağlamak

KISIM VIII: KRİPTO VARLIKLARA İLİŞKİN CEZA HUKUKU

8.1 Kripto Dolandırıcılığı — TCK Madde 157–158

Kripto varlık alanındaki en yaygın suç tipi dolandırıcılıktır. Türk Ceza Kanunu'nun 157. ve 158. maddeleri uyarınca nitelikli dolandırıcılık suçu olarak yargılanan kripto dolandırıcılığı davaları, son yıllarda önemli ölçüde artmıştır.

8.1.1 Nitelikli Dolandırıcılık — TCK 158

Kripto bağlamında en sık uygulanan nitelikli dolandırıcılık halleri şöyle sıralanabilir:

- Basın ve yayın araçlarının kullanılması suretiyle dolandırıcılık (sosyal medya, YouTube yatırım dolandırıcılığı)
- Bilişim sistemlerinin kullanılması suretiyle dolandırıcılık
- Banka veya kredi kurumu adının kullanılması suretiyle dolandırıcılık
- Ticari faaliyet kapsamında dolandırıcılık (pompa-dump şemaları, sahte ICO'lar)

Nitelikli dolandırıcılık için öngörülen ceza üç yıldan on yıla kadar hapis cezasıdır; suçun belirli hallerde işlenmesi halinde ceza artırılabilir.

8.2 Yetkisiz Kripto İşlemi — SPK Kanunu Madde 99

Kripto varlık alanındaki düzenleyici boyutlu suçlar bakımından 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 99. maddesi belirleyici bir rol oynamaktadır. Bu madde; lisanssız kripto varlık hizmet sunumunu, yanıltıcı beyanda bulunmayı ve müşteri varlıklarının zimmetlenmesini suç olarak tanımlamakta; bu suçlar için iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ve idari para cezası öngörmektedir.

8.3 Kara Para Aklama — 5549 Sayılı Kanun

Kripto varlık kanalıyla gerçekleştirilen kara para aklama suçu; 5549 sayılı Kanun'un 27. maddesi ve Türk Ceza Kanunu'nun 282. maddesi kapsamında yargılanmaktadır. Kripto kanalıyla kara para aklama için öngörülen ceza üç yıldan yedi yıla kadar hapis cezasıdır.

8.4 Bilişim Suçları — TCK 243–244

Kripto cüzdanı hack'leme, borsanın bilişim sistemlerine yetkisiz erişim ve kullanıcı verilerini çalma gibi eylemler TCK'nın 243. ve 244. maddeleri kapsamında bilişim suçu olarak yargılanmaktadır. Özellikle kripto platformlarını hedef alan siber saldırılar bu kapsamda değerlendirilmekte; nitelikli hallerde mahkûmiyetler görülmektedir.

Suç Türü	Yasal Dayanak	Ceza	Kripto Örnekleri
Nitelikli Dolandırıcılık	TCK m. 158	3–10 yıl hapis	Pump-dump, sahte ICO, kripto yatırım şemaları

Lisanssız Kripto Hizmeti	SPK Kanunu m. 99	2–5 yıl hapis	Lisanssız borsa işletme
Kara Para Aklama	TCK m. 282 + 5549 m. 27	3–7 yıl hapis	Karıştırma protokolleri, mixer kullanımı
Bilişim Sistemi İhlali	TCK m. 243–244	1–3 yıl hapis (nit. hallerde fazlası)	Kripto borsa hack'leme, cüzdan çalma
Terörün Finansmanı	6415 sayılı Kanun m. 4	5–10 yıl hapis	Kripto ile terör örgütüne kaynak aktarma

KISIM IX: KRİPTO VARLIK BORSA VE PLATFORM OPERASYONLARINDAKİ TEMEL HUSUSLAR

9.1 Yerli Kripto Borsaları

Türkiye'de kurulmuş başlıca kripto varlık borsaları; BtcTurk, Paribu, Bitexen ve Icrypex'tir. Bu borsaların tamamı 7518 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinin ardından SPK lisanslama sürecini başlatmıştır. Lisanslama sürecindeki temel endişe, yeni asgari sermaye eşiklerini karşılayabilme kapasitesidir.

9.2 Yabancı Borsaların Türkiye'deki Statüsü

Binance, OKX, Bybit ve Kraken gibi büyük uluslararası borsalar Türkiye'de geniş bir kullanıcı tabanına sahiptir. 7518 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesiyle birlikte bu borsaların ya Türkiye'de lisans alması ya da SPK'nın onaylı lisanslı bir borsa aracılığıyla hizmet sunması gerekmektedir. Bu gerekliliğe uymayan yabancı borsalara erişimin idari kararlarla kısıtlanması olasılığı mevcuttur.

9.3 P2P (Kişiden Kişiyeye) Kripto Ticaretinin Hukuki Durumu

P2P kripto ticareti, Türk hukuku açısından belirsizlik içeren ve potansiyel riskleri olan bir faaliyet alanıdır. Bir platforma (Binance P2P vb.) entegre olan ve ticari ölçekte gerçekleştirilen P2P ticareti, belirli koşullar altında lisanssız kripto hizmeti sunmak şeklinde yorumlanabilir. Konuya ilişkin temel hususlar şunlardır:

- Ticari ölçekte P2P ticareti SPK lisansı gerektirebilir
- P2P işlemleri MASAK yükümlülükleri kapsamında ŞİB tetikleyebilir
- P2P kanalıyla dolandırıcılık mağduru olunması halinde TCK 157-158 kapsamında suç duyurusunda bulunulabilir
- MASAK, P2P platformlarını yüksek riskli kategoride değerlendirmektedir

9.4 Kripto Miras Hukuku

Türk Medeni Kanunu kapsamında kripto varlıklar miras yoluyla intikal edebilen varlıklar arasında yer almaktadır. Ancak uygulamada ciddi pratik güçlükler söz konusudur: özel anahtarların mirasçıya aktarılması, saklama hizmetlerinin ölen müşterilerin varlıklarına yaklaşımı ve vergi mevzuatı açısından miras yoluyla elde edilen kripto varlıkların nasıl değerlendirileceği bu güçlüklerin başında gelmektedir.

KISIM X: ULUSLARARASI REGÜLASYON KARŞILAŞTIRMASI

10.1 Türkiye ile AB MiCA Regülasyonunun Karşılaştırılması

Avrupa Birliği, 2024 yılında tam olarak yürürlüğe giren Kripto Varlık Piyasaları Regülasyonu (MiCA) ile küresel ölçekteki en kapsamlı kripto yasal çerçevelerinden birini hayata geçirmiştir. Türkiye'nin yaklaşımıyla AB MiCA arasındaki temel karşılaştırma aşağıdaki tabloda gösterilmektedir:

Konu	Türkiye (7518 Sayılı Kanun)	AB MiCA
Regülatör	SPK (birincil) + MASAK (AML/CFT)	Ulusal yetkililer + ESMA koordinasyonu
Stablecoin Kuralı	Belirsiz — özel düzenleme yok	Kapsamlı ART/EMT rejimi
Beyaz Kağıt Zorunluluğu	Tebliğ bazlı gereklilik	Zorunlu beyaz kağıt + onay
Pasaportlama	Yok	AB genelinde tek lisans yeterli
DeFi	Kapsam dışı (belirsiz)	Büyük ölçüde kapsam dışı
NFT	Kapsam dışı	Büyük ölçüde kapsam dışı

10.2 FATF Standartları ve Türkiye'nin Uyumu

Mali Eylem Görev Gücü'nün Tavsiye 15'i, kripto varlık hizmet sağlayıcılarına uygulanacak AML/CFT standartlarını belirlemektedir. Türkiye'nin Kasım 2023'te gri listeden çıkarılması, FATF standartlarına uyumdaki ilerlemenin somut bir göstergesidir. Bununla birlikte FATF'ın 2025 ve 2026 dönemlerine ilişkin olası değerlendirmelerinde kripto regülasyon çerçevesinin etkinliği yeniden gözden geçirilecektir.

10.3 OECD CARF — Kripto Varlık Raporlama Çerçevesi

Türkiye'nin OECD üyesi olması nedeniyle Kripto Varlık Raporlama Çerçevesi'ni (CARF) benimsemesi beklenmektedir. CARF; kripto borsalarının vergi makamlarıyla kullanıcı hesap ve işlem bilgilerini otomatik olarak paylaşmasını zorunlu kılmaktadır. Bu çerçevenin Türkiye'de uygulamaya konulması, 2026–2027 döneminde gerçekleşmesi öngörülen bir hedef olarak öne çıkmaktadır.

KISIM XI: ÖRNEK DAVALAR VE İÇTİHAT

11.1 Thodex Davası (2021)

Thodex, Türkiye'de kurulmuş ve faaliyet gösteren bir kripto varlık borsasıdır. Nisan 2021'de borsa kurucusu Faruk Fatih Özer'in yurt dışına kaçmasıyla birlikte yaklaşık iki milyar dolar değerindeki kullanıcı varlığına erişim imkânsız hale geldi. Bu dava, Türk kripto tarihinin en büyük dolandırıcılık skandalı olarak kayıtlara geçti.

Thodex davası birçok kritik boyutuyla Türk kripto regülasyonunu derinden etkiledi: SPK'nın lisanslama yetkisini güçlendiren 7518 sayılı Kanun'un hazırlanmasını hızlandırdı; müşteri varlıklarının ayrı tutulması ilkesini yasal güvence altına alma ihtiyacını açıkça ortaya koydu ve kripto borsası yöneticilerinin cezai sorumluluğuna dair hukuki çerçevenin olgunlaşmasına önemli katkıda bulundu.

11.2 Kripto Yatırım Platformu Davaları

2021–2024 yılları arasında yatırımcılara yüksek getiri vaat eden ve sonradan dolandırıcılık olduğu ortaya çıkan çok sayıda kripto yatırım platformu, TCK'nın 158. maddesi kapsamında yargılanmıştır. Bu davalarda öne çıkan hususlar şunlardır:

- Sosyal medya üzerinden gerçekleştirilen pazarlama faaliyetleri TCK 158 kapsamında değerlendirilmektedir
- Yatırımcıların kripto alanında finansal okur-yazarlığından yoksun olması mahkûmiyet kararlarını kolaylaştırmaktadır
- Uluslararası platforma para transferi; suç gelirleri aklama şüphesiyle MASAK soruşturması başlatılmasına yol açmaktadır

11.3 Vergi Özelge Davası (2020–2021)

GİB'in kripto varlık kazançlarına ilişkin verdiği özelgeler, mükerrer 80. madde kapsamında değer artışı kazancı yorumunu benimsemiş; ancak bu yoruma itiraz eden bireysel davalar vergi mahkemelerinde devam etmiştir. Söz konusu davalar henüz emsal niteliğinde kesinleşmiş kararlarla sonuçlanmış değildir.

KISIM XII: PRATİK UYUM REHBERİ

12.1 Yeni Bir KVHS Kurarken Uyum Adımları

Türkiye'de kripto varlık hizmet sağlayıcısı olarak piyasaya girecek kuruluşlar için aşağıdaki adımlar sırasıyla tamamlanmalıdır:

- Anonim şirket (A.Ş.) kuruluşu ve ticaret sicili tescili
- Ödenmiş sermayenin yasal eşiklere yükseltilmesi (Platform: 250M TL / Saklayıcı: 630M TL)
- MASAK'a kayıt başvurusu ve ön uyum değerlendirmesi
- AML/CFT politika ve prosedürlerinin oluşturulması (MASAK Yönetmeliği uyumu)
- KYC/kimlik doğrulama yazılım entegrasyonu
- Blockchain analiz aracı lisanslanması ve entegrasyonu
- Siber güvenlik altyapısının kurulması ve belgelendirilmesi
- SPK lisans ön başvurusunun hazırlanması ve ibrazı
- Müşteri sözleşmeleri, kullanım koşulları ve gizlilik politikalarının SPK tebliğiyle uyumlu hazırlanması
- Süregelen uyum çerçevesinin (periyodik raporlama, iç denetim, bağımsız denetim) kurulması

12.2 Bireysel Yatırımcılar İçin Risk Kontrol Listesi

Bireysel kripto yatırımcıları, aşağıdaki kontrol listesini düzenli olarak gözden geçirmelidir:

- Yalnızca SPK lisanslı borsaları kullanmak
- Tüm işlem geçmişlerini düzenli aralıklarla dışa aktararak saklamak
- Her yıl gelir vergisi açısından kripto kazançlarını değerlendirmek
- Yüksek getiri vaat eden platformlara karşı azami şüphecilik göstermek
- Kripto varlıkların doğrudan ödeme aracı olarak kullanımının yasak olduğunu göz önünde bulundurmak
- MASAK yaptırım listelerindeki varlıklarla etkileşimden kaçınmak

12.3 Kripto Hukuku Süreçlerinde Sık Karşılaşılan Sorunlar

Sorun	Olası Hukuki Mekanizma	Pratik Not
MASAK hesap blokajı	İdare mahkemesinde iptal davası + YD talebi	60 gün süre var; ivedi hareket şart
Kripto borsasında para takılması	SPK'ya şikâyet + tüketici hukuku yolları	Borsanın lisanslı olup olmadığına bakın
Kripto yatırım dolandırıcılığı	Cumhuriyet Savcılığı'na suç duyurusu	Delilleri zaman kaybetmeksizin toplayın
Vergi uyum belirsizliği	GİB özgelge talebi veya uzman görüşü	Kapsamlı yeni mevzuat beklenmeli

Uluslararası kripto transferleri

Döviz mevzuatı uyum
değerlendirmesi

1567 sayılı Kanun ve TCMB
mevzuatı incelenmeli

KISIM XIII: TÜRK KRİPTO VARLIK MEVZUATININ TAM LİSTESİ

13.1 Kanunlar

Kanun No	Kanun Adı	Kripto İçin Önemi	Yürürlük
5549	Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun	KVHS'lerin yükümlü kapsamına alınması	18.10.2006
6415	Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun	Terörizm finansmanı yaptırımları	07.02.2013
6362	Sermaye Piyasası Kanunu	SPK yetkisi — Ek Madde 1 ile kripto tanımı	06.12.2012
7262	Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun	KVHS'leri 5549 kapsamına alan değişiklik	31.12.2020
7518	SPK Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	Türkiye'nin temel kripto kanunu — SPK lisanslaması	02.07.2023

13.2 Yönetmelikler

Yayın Tarihi	Yönetmelik Adı	Çıkaran Kurum	Temel Konu
16.04.2021	Ödemelerde Kripto Varlıkların Kullanılmamasına Dair Yönetmelik	BDDK	Ödeme yasağı
01.05.2021	Kripto Varlık Hizmet Sağlayıcıları AML/CFT Yönetmeliği	MASAK	Yükümlülük çerçevesi
Eki. 2024	Kripto Varlık Hizmet Sağlayıcıları Hakkında Tebliğ (Seri III-82.1)	SPK	Lisanslama

13.3 Kurul Kararları ve Düzenleyici Bildirimler

Tarih	Kurum	Karar/Bildirim	Sonuç
25.11.2013	BDDK	Bitcoin uyarısı — ilk resmi kripto açıklaması	Piyasa belirsizliği
Şub. 2018	SPK	Kripto varlıkların menkul kıymet olmadığı açıklaması	SPK takip pozisyonu
Haz. 2021	FATF	Türkiye gri listeye alındı	Regülasyon baskısı arttı
Kas. 2023	FATF	Türkiye gri listeden çıkarıldı	AML/CFT uyumunun teyidi
2025/68	SPK	Asgari sermaye eşikleri (250M / 630M TL)	Lisanslama asgari koşulları

27.03.2026

TBMM

Kripto vergi maddeleri Genel
Kurul gündeminden çekildi

Vergi düzenlemesi
ertelendi

KISIM XIV: SONUÇ VE GELECEĞİN REGÜLASYON HARİTASI

14.1 Türk Kripto Regülasyonunun Genel Bir Değerlendirmesi

Türkiye, 2013'te görece pasif bir gözlem pozisyonuyla başladığı kripto regülasyon yolculuğunda 2026 itibarıyla dünya genelindeki en kapsamlı çerçevelerden birine ulaşmıştır. 7518 sayılı Kanun; Türkiye'yi SPK merkezli bir düzenleyici paradigmayla kripto varlıklara yasal statü tanıyan ülkeler arasına katmış ve AB'nin MiCA yaklaşımına önemli ölçüde yakınsayan bir yapı oluşturmuştur.

Düzenleyici olgunluk açısından Türkiye; genel itibarıyla 'proaktif' kategorisinde değerlendirilebilecek ülkeler arasında yer almakla birlikte stablecoin, DeFi ve NFT gibi alanlardaki düzenleyici boşluklar henüz kapatılamamıştır. MASAK'ın uygulamada izlediği agresif hesap blokajı politikası ise yatırımcı güveni bakımından riskli bir faktör olmaya devam etmektedir.

14.2 Yakın Vadeli Beklentiler

2026–2027 döneminde beklenen gelişmeler şu şekilde özetlenebilir:

28. Kripto vergi mevzuatının nihai biçimiyle yürürlüğe girmesi (işlem vergisi + stopaj + FIFO)
29. SPK'nın ilk kripto lisanslarını vermeye başlaması ve lisanssız platformlara erişim kısıtlaması
30. CARF'ın Türk hukukuyla entegrasyonu ve otomatik bilgi değişiminin hayata geçirilmesi
31. Stablecoin ve tokenize varlıklara yönelik ek tebliğlerin yayımlanması
32. DeFi ve NFT platformlarına ilişkin düzenleyici netliğin artması
33. MASAK'ın kripto borsalarına yönelik yerinde denetim kapasitesini artırması

14.3 Yatırımcılar ve Sektör İçin Stratejik Öneriler

Bu rehberde ele alınan hukuki çerçeve ışığında; kripto yatırımcıları, hizmet sağlayıcılar ve kurumsal aktörler için aşağıdaki stratejik öneriler sunulmaktadır:

- Yalnızca SPK lisanslı ya da lisans başvurusu yapmış borsaları tercih etmek; lisans statüsünü SPK'nın kamuya açık bildirim sayfasından takip etmek
- Vergi uyumu için şimdiden kayıt tutma alışkanlığı edinerek CARF yükümlülüklerine hazır hale gelmek
- MASAK yaptırım listelerini düzenli olarak izlemek ve adı geçen varlıklarla doğrudan işlem yapmaktan kaçınmak
- Kripto varlıklarla ilgili hukuki belirsizlik doğuran herhangi bir durumda — hesap blokajı, dolandırıcılık mağduriyeti, vergisel ihtilaf — uzman kripto hukuku desteği almak
- Uluslararası işlemler için TCMB döviz düzenlemelerinin kripto transferlerine yansımalarını sürekli güncel izlemek

Bu Rehber Hakkında

Bu rehber, kripto hukuku ve blockchain hukuku alanında uzmanlaşmış Av. Ahmet Karaca tarafından hazırlanmıştır.

Av. Karaca; İstanbul Barosu'na kayıtlıdır. (Baro Sicil No: 92414, TBB No: 234456)

Rehber; akademik kaynak, uygulamalı danışmanlık ve bilgi paylaşımı amacıyla hazırlanmış olup hukuki mütalaa niteliği taşımamaktadır. Bireysel durumunuz için hukuki danışmanlık alınız.

Son Güncelleme: Nisan 2026

EKLER — SÖZLÜK VE KISALTMALAR

A. Terimler Sözlüğü

Terim	Tanım
AML	Anti-Money Laundering — Kara Para Aklamanın Önlenmesi
Blockchain / DLT	Dağıtık defter teknolojisi; işlem kayıtlarının merkezi olmayan bir ağda doğrulandığı sistem
CARF	Crypto Asset Reporting Framework — OECD'nin kripto varlık vergi bilgi paylaşım çerçevesi
CFT	Combating the Financing of Terrorism — Terörün Finansmanıyla Mücadele
DeFi	Decentralized Finance — Merkezi olmayan finans; akıllı sözleşme tabanlı finansal protokoller
EDD	Enhanced Due Diligence — Gelişmiş Müşteri Kimlik Tespiti
FATF	Financial Action Task Force / GAFI — Mali Eylem Görev Gücü
FIFO	First In First Out — İlk giren ilk çıkar maliyet muhasebesi yöntemi
KYC	Know Your Customer — Müşterini Tanı; kimlik doğrulama süreci
KVHS	Kripto Varlık Hizmet Sağlayıcısı
MiCA	Markets in Crypto-Assets Regulation — AB'nin kripto varlık piyasaları regülasyonu
NFT	Non-Fungible Token — Benzersiz, birbirinin yerine geçemeyen dijital varlık token'ı
PEP	Politically Exposed Person — Siyasi Nüfuz Sahibi Kişi
SPK	Sermaye Piyasası Kurulu — Türkiye'nin kripto birincil regülatörü
Stablecoin	Değeri itibari para veya sepete endekslenmiş fiyat-istikrarlı kripto varlık
ŞİB	Şüpheli İşlem Bildirimi — MASAK'a yapılan AML bildirim
Wallet / Cüzdan	Kripto varlıkları saklamaya yarayan özel ve açık anahtar çifti barındıran yazılım/donanım

B. Kısaltmalar Listesi

Kısaltma	Açıklama
BDDK	Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu
GİB	Gelir İdaresi Başkanlığı
MASAK	Mali Suçları Araştırma Kurulu
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development — Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü
SPK	Sermaye Piyasası Kurulu
TBMM	Türkiye Büyük Millet Meclisi

TCK	Türk Ceza Kanunu
TCMB	Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası